

Sprawozdanie merytoryczne z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie za rok 2023

Pomoc społeczna zgodnie z ustawą o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w godnych warunkach a także zapobieganie powstawaniu sytuacji powodujących konieczność zastosowania instrumentów określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Plan budżetu na 2023 r. na zadania z zakresu pomocy społecznej, realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie wynosił 4.174.350,97 zł zrealizowane zaś wydatki wyniosły 4.070.430,33 zł tj. 97,51%

POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM Z TERENU POWIATU WOŁOWSKIEGO

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Osobom niepełnosprawnym dofinansowano do:

- pobytu na turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się 139 osób niepełnosprawnych, dofinansowanie otrzymało 120 osób niepełnosprawnych, na ogólną kwotę 208 235,00 zł.,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu i technicznych ubiegało się 31 osób

niepełnosprawnych, dofinansowanie otrzymało 24 osób niepełnosprawnych, na ogólną kwotę 59 818,80 zł.,

1

- przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ubiegało się 162 osób niepełnosprawnych, dofinansowanie otrzymało 118 osób niepełnosprawnych na kwotę 355 388,87 zł.;

- sprzętu rehabilitacyjnego ubiegały się 7 osób niepełnosprawne, które otrzymały dofinansowanie na kwotę 16 286,52 zł.;

- sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadające osobowości prawnej ubiegało się 2 wnioskodawców, którzy uzyskali dofinansowanie na kwotę 1 503,00 zł. tj.

Dolnobrzeskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych – 300,00 zł.

Polski Związek Niewidomych – 1 203,00 zł. Wycieczka do Wrocławia,

Kolejnym zadaniem zrealizowanym w 2023 r. było zlecenie zadań fundacjom oraz organizacjom pozarządowym. O dofinansowanie zadania ubiegał się 1 Wnioskodawca

Przedmiotem zadania było wsparcie zadań z zakresu:

- organizowania lokalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach – zadanie zrealizowało Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie – kwota dofinansowania 20 000,00 zł.

W 2023 r. na rehabilitację społeczną wydano 661 232,19 zł. Zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania ze środków PFRON było 339 osób, dofinansowanie otrzymało 269 osób niepełnosprawnych.

Program pn. „*Aktywny Samorząd*” - ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu dofinansowanie uzyskało 11 wnioskodawców na kwotę 60 912,73 zł.

W ramach programu w obszarze I o dofinansowanie ze środków PFRON kosztów:

1. pomoc w uzyskaniu prawa jazdy 1 osoba – 2 062,50 zł
2. pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania 4 osoby - 25 539,98 zł.
3. pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym 3 osoby - 15 950,00 zł.

W ramach programu w obszarze II przyznano dofinansowanie kosztów nauki na poziomie wyższym dla 3 osób niepełnosprawnych na kwotę 17 360,25 zł.

Pracownik ds. PFRON w zakresie swoich zadań udzielał specjalistycznego poradnictwa nt. praw i uprawnień osób niepełnosprawnych, sporządzał sprawozdania kwartalne z wykorzystaniem środków PFRON. Przeprowadzał wywiady środowiskowe u osób niepełnosprawnych w związku z likwidacją barier architektonicznych lub kontrolą zakupionego sprzętu rehabilitacyjnego.

W związku z wprowadzeniem nowego programu pn. System Obsługi Wniosków (SOW) pracownik uzupełniał, wypełniał za wnioskodawców wnioski, skanował wnioski z całą dokumentacją i wprowadzał do programu SOW – 300 wniosków.

Środki na rehabilitację zawodową i społeczną w latach 2017 – 2023

Rok	środki PCPR – rehabilitacja społeczna	środki PUP –rehabilitacja zawodowa	środki ogółem na rehabilitację zawodową i społeczną
2017	256 996,00	80 000,00	336 996,00
2018	314 388,00	50 000,00	364 388,00
2019	344 751,00	50 000,00	394 751,00
2020	329 192,00	140 000,00	469 192,00
2021	386 313,50	230 677,50	616 991,00
2022	533 837,00	120 000,00	653 837,00
2023	671 677,00	0,00	671 677,00

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej na które przeznaczana jest dotacja celowa z budżetu państwa. W 2023 r. dotacja wyniosła 336 499,00

Posiadanie orzeczenia wydanego przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności pozwala osobie zainteresowanej korzystać z następujących uprawnień:

1. możliwość uzyskania odpowiedniego zatrudnienia, np. w zakładach pracy chronionej, zakładach aktywności zawodowej (oczywiście nie oznacza to, że osoby niepełnosprawne mogą pracować wyłącznie w warunkach pracy chronionej),
2. możliwość korzystania ze szkoleń (w tym specjalistycznych),
3. podleganie przywilejom pracowniczym osób niepełnosprawnych: prawo do dodatkowych urlopów, przerw w pracy,
4. z ulg np. podatkowych, komunikacyjnych na przejazdy PKP i PKS, zwolnienie z opłat radiowo-telewizyjnych (abonamentu), na podstawie odrębnych przepisów,
5. możliwość uczestniczenia w terapii zajęciowej,
6. z zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
7. z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych świadczonych przez

instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,

8. z uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego i innych świadczeń z pomocy społecznej (np. zasiłek stały, uzyskanie przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego)

9. korzystania z uprawnień na podstawie ustawy Prawo o ruchu drogowym – karta parkingowa

W roku 2023 obsada Zespołu kształtowała się następująco: przewodniczący, sekretarz; dwóch lekarzy internistów, lekarz psychiatra, lekarz pediatra; doradca zawodowy, pedagog, pracownik socjalny.

Podczas jednego posiedzenia komisji składu orzekającego udział bierze 1 lekarz i 1 członek. Lekarze i członkowie ok. co dwa lata odbywają szkolenia w Wojewódzkim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności we Wrocławiu. Zatrudniani są na umowę zlecenia lub na umowę zawartą z gabinetem lekarskim. W 2023 r. odbyło się 86 posiedzeń komisji składów orzekających.

W 2023 roku przyjęto ogółem 1032 wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności, wydano ogółem 974 orzeczeń, w tym:

- 839 orzeczeń dla osób powyżej 16 r.ż. w tym zaliczających do:

- znacznego stopnia niepełnosprawności – 398
- umiarkowanego stopnia niepełnosprawności – 298
- lekkiego stopnia niepełnosprawności – 101
- niezaliczających do żadnego stopnia - 17
- odmowy – 25

- 135 orzeczeń dla dzieci do 16 r.ż. w tym:

- zaliczające do niepełnosprawności – 111
- niezaliczających do niepełnosprawności – 24

Wydano 201 legitymacji osób niepełnosprawnych, w tym:

Wydano 179 kart parkingowych osobom niepełnosprawnym, w tym:

- osoby niepełnosprawne – 179
- placówki - 0

ORGANIZACJA PIECZY ZASTĘPCZEJ RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ W POWIECIE WOŁOWSKIM

Rodzinna piecza zastępcza na terenie powiatu wołowskiego prowadzona była przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w którym zatrudnieni byli pracownicy PCPR (trzech koordynatorów, dwóch psychologów).

W ciągu całego roku 2023 liczba rodzin objętych wsparciem koordynatorów wynosiła ogółem 44, umieszczonych w nich było ogółem 46 małoletnich. Dodatkowo Koordynatorzy wspierali rodziny zastępcze przybyłe z Ukrainy ogółem 6 rodzin, w których przebywało ogółem 35 dzieci. Dodatkowo koordynatorzy wspierali 13-tu pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. Koordynatorzy średnio w miesiącu wykonywali po 12 wyjazdów w środowisko – bezpośrednie kontakty z rodzinami zastępczymi i dziećmi umieszczonymi w tych rodzinach, którym udzielał poradnictwa rodzinnego, wsparcia i pomocy w szukaniu rozwiązań trudnych sytuacji, odbywał rozmowy motywacyjne i informacyjne.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zorganizował łącznie 116 spotkań zespołów oceniających sytuację dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej (w tym 11 zespołów oceniających ukraińskie rodziny zastępcze). W zespołach brali udział: kuratorzy, psychologowie, pedagodzy szkolni, rodzice zastępczy, pracownicy PCPR, inne osoby zainteresowane sprawą dziecka oraz koordynatorzy. Ponadto Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali z psychologiem w zakresie udzielania dodatkowego wsparcia i rozwiązywania bieżących problemów rodzin; brali udział w przygotowaniu planów pomocy dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali z instytucjami:

- ośrodki pomocy społecznej – kontakt z pracownikami socjalnymi lub asystentami rodziny w zakresie współpracy w tworzeniu indywidualnych planów pomocy dziecku i planów pracy z rodziną,
- Sąd Rejonowy w Wołowie – współpraca z kuratorami sądowymi: bieżąca wymiana informacji; współpraca w zakresie tworzenia indywidualnych planów pomocy dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej,
- Placówki oświaty – szkoły,
- poradnie psychologiczno – pedagogiczne,
- Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy – kontakt telefoniczny w zakresie poradnictwa merytorycznego oraz zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną,

- rodzice biologiczni,
- placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej brali udział w szkoleniach wyjazdowych i online z zakresu:

"System pomocy dziecku i jego rodzinie – wsparcie formalne i psychologiczne"

"Efektywne wsparcie rodzin zastępczych z Ukrainy"

"Dziecko z FASD w pieczy zastępczej"

"Standardy ochrony dzieci w praktyce organizacji pracujących z dziećmi"

"Terapia integracji sensorycznej jako ważna metoda pracy z dzieckiem w opiece zastępczej"

"Dziecko ze spektrum autyzmu w pieczy zastępczej"

"Budowanie lokalnego systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej"

"Formy krzywdzenia dzieci i ich rozpoznawanie (działanie i symptomy)".

W skład **rodzinnej pieczy zastępczej**, którą realizował powiat wołowski na 31.12.2023 r. wchodziło 40 rodzin zastępczych, przebywało w nich 49 dzieci, w tym:

- *rodziny spokrewnione* – 31 rodzin, w których przebywało 36 dzieci (dziadkowie, rodzeństwo),
- *rodziny niezawodowe* – 8 rodzin, w których przebywało 10 dzieci (ciocia, wujek),
- *rodziny zawodowe* - 1 rodzina, w której przebywało troje wychowanków.

Ilość rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w latach 2017-2023

	rodziny zastępcze	umieszczone w nich dzieci
2017 r.	45	60
2018 r.	37	52
2019 r.	43	59
2020 r.	46	59
2021 r.	46	59
2022 r.	43	55
2023 r.	40	49

Wydatki w ramach świadczeń społecznych dla rodzin zastępczych (w tym pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych) wyniosły 570 989,00 z tego:

Wyszczególnienie	Średnio miesięczna liczba rodzin	Średnio miesięczna liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
kwota – rodziny zastępcze	40	49	695	570 989,00
jednorazowe przyjęcie dziecka do rodziny zastępczej	-	-	-	0,00
dofinansowanie do wypoczynku	-	-	-	0,00
pomoc na usamodzielnienie (pieniężna) dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	-	-	-	0,00
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	-	-	-	0,00
pomoc jednorazowa	-	-	-	0,00

Ze względu na brak środków w powiecie wołowskim realizowano wyłącznie zadania w zakresie miesięcznych wypłat utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej.

W związku z obowiązkiem finansowania przez gminy części kosztów za utrzymanie dzieci przebywających w pieczy zastępczej w 2023 r. do powiatu wpłynęły środki w wysokości:

gmina	średniomiesięczna liczba dzieci	zwrot za 2023 r.	
Wołów	31	465 074,88	10% w 1 roku 30% w 2 roku 50% w 3 roku i pozostałych
Brzeg Dolny	32	434 122,26	
Wińsko	15	227 156,21	
razem	71	1 126 353,35	

W 2023 r. rozwiązano 8 rodzin zastępczych, w tym:

- 2 rodziny zastępcze spokrewnione – 2 małoletnich wychowanków opuściło rodzinę zastępczą z powodu powrotu do rodziców biologicznych,
- 4 pełnoletnich wychowanków opuściło rodzinę zastępczą z powodu usamodzielnienia się,
- 2 dzieci z rodziny niezawodowej zostało przysposobionych/adopcja.

W 2023 r. zawiązano 2 nowe rodziny zastępcze, w tym:

- 2 rodziny zastępcze ustanowione przez sąd.

W 2023 r. przebywało na terenie powiatu wołowskiego 6 rodzin zastępczych przybyłych z Ukrainy, które funkcjonowały na mocy postanowienia polskiego sądu oraz otrzymywały świadczenia zgodne z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W rodzinach ogółem przebywało 35 dzieci. Pod koniec 2023 roku 3 rodziny (16 dzieci) powróciły na terytorium Ukrainy. Na chwilę składania sprawozdania na terenie powiatu wołowskiego pozostały 2 rodziny zastępcze ukraińskie w których przebywa po 9 dzieci.

Pomoc finansowa (miesięczne świadczenie na utrzymanie dziecka) rodzinom zastępczym, przybyłym z Ukrainy w 2023 r. wyniosła 428 762,86

Instytucjonalna piecza zastępcza na terenie powiatu wołowskiego w 2023 r. prowadzona była przez:

Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą Typu Socjalizacyjnego w Wołowie przy ul. Kościuszki 17, Placówka posiada 1 grupę socjalizacyjną 14-osobową.

Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Wiosna” w Krzydlinie Małej, w skład placówki wchodzi cztery placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego po 14 dzieci.

Praca merytoryczna w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

- do instytucjonalnych placówek opiekuńczo-wychowawczych znajdujących na terenie powiatu wołowskiego PCPR wydał 48 skierowań z czego 28 dzieci pochodziło z powiatu wołowskiego;
- wydano 48 wygaśnień skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych i przekazano dzieci: 11 do adopcji (3 z powiatu wołowskiego), 13 do rodzin zastępczych (6 z powiatu wołowskiego), 15 powróciło pod opiekę rodzin biologicznych (10 z powiatu wołowskiego), 3 dzieci przekazano do innej placówki opiekuńczo-wychowawczej (3 z powiatu wołowskiego), 1 dziecko przekazano do DPS, 5 wychowanków z powiatu wołowskiego usamodzielniało się (5 z powiatu wołowskiego).

Ogółem na koniec 2023 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało 38 dzieci pochodzących z powiatu wołowskiego, z czego 13 dzieci przebywało w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Typu Socjalizacyjnego w Wołowie; 21 dzieci w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej "Wiosna" w Krzydlinie Małej; 4 wychowanków przebywało w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie województwa dolnośląskiego.

Powiat wołowski w 2023 r. zawarł 45 porozumień z innymi powiatami, które dotyczyły odpłatności za pobyt ich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu wołowskiego.

W dalszym ciągu trwa spór z powództwa Powiatu Wołowskiego przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu I Wydział Cywilny w sprawie o zapłatę należności za pobyt trójki małoletnich w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych "Wiosna" w Krzydlinie Małej przeciwko Powiatowi Milickiemu oraz Powiatowi Trzebnickiemu. Do Sądu Okręgowego we Wrocławiu wpłynęła odpowiedź na pozew wystosowaną przez pełnomocnika Powiatu Trzebnickiego w wyniku której Kancelaria Prawna SWWB złożyła wniosek do sądu o zezwolenie na złożenie przez stronę powodową pisma przygotowawczego stanowiącego ustosunkowanie się do pisma pozwanej strony. Na miesiąc czerwiec b.r. wyznaczona została kolejna rozprawa, na której przesłuchani zostali świadkowie tj. dwóch pracowników PCPR w Trzebnicy. Ich zeznania zmierzały do wykazania, że Powiat Trzebnicki nie jest odpowiedzialny za regulowanie opłat za pobyt dzieci w placówce w Krzydlinie Małej. Aktualnie Sąd oczekuje doręczenia zeznań złożonych na piśmie przez siostrę matki małoletnich. Kolejna rozprawa została wyznaczona na dzień 16 października br w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu. Nakaz zapłaty w postępowaniu z dnia 2.04.2019 r. wynosi 788 581,99 w tym odsetki i koszty procesowe. Po uprawomocnieniu się wydanego nakazu zapłaty możliwe jest rozszerzenie powództwa o dalszą kwotę, która na dzień 31.05.2024 r. wynosi ok. 1 063 791,28 + odsetki i koszty bankowe.

PEŁNOLETNI (USAMODZIELNIAJĄCY SIĘ) WYCHOWANKOWIE

Pełnoletnim wychowankom placówek opiekuńczo - wychowawczych udzielono pomocy w wysokości ogółem 53 392,47:

Rodzaj świadczenia	liczba wychowanków	kwota świadczeń w zł
pomoc pieniężna na usamodzielnienie	1	8 968,00
pomoc na kontynuowanie nauki	10	51 524,47
pomoc na zagospodarowanie	1	1 782,00

Pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych udzielono pomocy w wysokości ogółem 114 893,00:

Rodzaj świadczenia	liczba wychowanków	kwota świadczeń w zł
pomoc pieniężna na usamodzielnienie	8	50 428,00
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	12	55 298,00
pomoc pieniężna na zagospodarowanie	5	9 167,00

Ponadto do zadań pracowników socjalnych PCPR należało:

- co miesięczne naliczanie powiatom właściwym odpłatności za pobyt dzieci z innych powiatów, a przebywających w naszych placówkach opiekuńczo-wychowawczych:
- tworzenie comiesięcznych wykazów dzieci i naliczanie odpłatności do starostwa,

- przygotowywanie not księgowych,
- comiesięczne naliczanie odpłatności za pobyt dzieci pozbawionych władzy rodzicielskiej przebywających w placówkach poza powiatem wołowskim,
- udział w 5 wizytach domowych celem odebrania dzieci i zawiezienia do placówek opiekuńczo-wychowawczych (na podstawie postanowienia Sądu);
- sporządzanie sprawozdania z zakresu działalności stanowiska na potrzeby PCPR, Zarządu Powiatu, Urzędu Województwa Dolnośląskiego, dot. Cudzoziemców, repatriantów, uchodźców,
- praca w programie Vulcan, Top -Tim,

PROWADZENIE MIESZKANIA CHRONIONEGO/TRENINGOWEGO

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniu treningowym należy do zadań własnych powiatu. Powiaty, które prowadzą mieszkania chronione do końca kwietnia 2024 r. miały czas na przekształcenie mieszkań w mieszkania treningowe lub wspomagane. Informacje o takich mieszkaniach powiat musi przekazywać do prowadzonych przez wojewodę rejestrów, które obowiązują od 1 stycznia br.

Odejście od nazwy „mieszkania chronione”, przyjętej w wcześniejszym brzmieniu ustawy o pomocy społecznej i zastąpienie od 1 listopada 2023 r. tego terminu dwoma odrębnymi – „mieszkania treningowe” i „mieszkania wspomagane” – podyktowała „Strategia rozwoju usług społecznych”. Mieszkanie chronione znajdujące się w powiecie wołowskim w Brzegu Dolnym przekształcone została Uchwałą Zarządu Powiatu z dnia 20.03.2024 r. w mieszkanie treningowe.

Zgodnie z art. 53 osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie bezdomnej, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, może być przyznane wsparcie w mieszkaniu treningowym lub wspomaganym. Wsparcie w mieszkaniu treningowym jest przyznawane na czas określony decyzją. Osoby, których dochód przekroczy ustawowe kryterium dochodowe są zobowiązane do ponoszenia procentowej odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym.

Mieszkanie chronione mieści się w Brzegu Dolnym przy ul. Zwycięstwa 7/3, obecnie przebywają w nim wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych. Mieszkanie składa się z 2 pokoi, łazienki i kuchni.

PRACA PSYCHOLOGICZNA ŚWIADCZONA PRZEZ PCPR

W 2023 roku PCPR w Wołowie zatrudniało na umowę zlecenia trzech psychologów. Dwóch psychologów w ramach ogółem 480 godzin udzielało pomocy psychologicznej rodzinom zastępczym, realizowali zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj: terapie, konsultacje z rodzinami zastępczymi, wykonywanie badań i wydawanie opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Uczestniczyli w zespołach do spraw okresowej sytuacji dziecka oraz stale bezpośrednio i telefonicznie konsultowali się z pracownikami PCPR (koordynatorami, pracownikami socjalnymi) odnośnie funkcjonowania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych oraz ich opiekunów. Ponadto psychologowie wykonali diagnozy psychologiczne (dotyczących rozwoju intelektualnego, emocjonalnego oraz więzi rodzinnych) dzieci i młodzieży. Po przeprowadzonych badaniach udzielali opiekunom informacji zwrotnych oraz sporządzali opinię. Wykonaną pracę psychologowie dokumentują poprzez kartę pracy podpisywaną przez osoby, której udzielali pomocy psychologicznej oraz pisemne notatki.

Trzeci z psychologów w ramach 240 godzin w 2023 r. udzielał pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej oraz osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Bezpośrednią pracę psychologowie wykonywali poprzez rozmowy indywidualne (w siedzibie PCPR) oraz jeśli zaistniała taka potrzeba w warunkach domowych.

ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

PCPR realizował od maja do grudnia 2023 r. program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie, finansowany przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki w kwocie 9 000,00. Program realizowany był dla osób stosujących przemoc oraz skazanych z art. 207 kk. Program ukończyło 4 osoby, zajęcia odbywały się w godzinach popołudniowych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie. Ilość godzin w programie – 60 grupowych, 10 indywidualnych.

W 2023 r. PCPR w Wołowie realizowało zadanie dot. **udzielania pomocy repatriantom i osobom posiadającym Kartę Polaka.**

Powiat Wołowski otrzymał środki dla repatriantów z budżetu Państwa (rezerwa celowa) na pokrycie kosztów przejazdu, zagospodarowanie i bieżące wydatki oraz na pokrycie kosztów związanych z podjęciem na terytorium RP nauki przez dzieci repatriantów w wysokości **686.018,39** – środki dla 15 rodzin - 40 osób.

Dodatkowo powiat otrzymał środki z budżetu Państwa w wysokości **36.870,46** zł. pomoc na wyposażenie i remont lokalu mieszkalnego dla 5 rodzin – 16 osób.

Powiat Wołowski otrzymał z rezerwy celowej **64.680** zł. na częściowe pokrycie kosztów

zagospodarowania i bieżące utrzymanie w Rzeczypospolitej Polskiej dla posiadaczy Karty Polaka z zezwoleniem na pobyt stały osiedlających się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Udzielono dotacji celowej na wypłatę świadczeń pieniężnych dla dwóch rodzinnych przybyłych z Ukrainy (11 osób – jedna samotna, jedna rodzina z 8 dziećmi). Rodziny mieszkają na terenie gminy Wińsko.

Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą. Pomoc z budżetu Państwa:

W roku 2023 - 4 osoby z Białorusi objęte ochroną uzupełniającą osiedliło się na terenie naszego Powiatu, 2 osoby na terenie Wińska, 1 kobieta z dzieckiem na terenie Brzegu Dolnego. Z wszystkimi osobami przeprowadzono wywiad środowiskowy, opracowano i podpisano podpisano Indywidualny Program Integracji.

W roku 2023 otrzymano 29 290 zł. na pomoc finansową na zagospodarowanie i naukę języka polskiego. Pomoc przekazywana jest w comiesięcznych ratach przez okres 1 roku.

Dodatkowo zgodnie z przepisami osoby te otrzymały pomoc socjalną, pomoc w integracji, psychologiczną, kontakt min. 2 razy w miesiącu.

INNE ZADANIA

W 2023 r. PCPR w Wołowie wydał 55 decyzji dla osób niepełnosprawnych skierowanych do ośrodków wsparcia funkcjonujących na terenie powiatu wołowskiego tj. do:

- Powiatowego Ośrodka Wsparcia Dziennego „Nasz Dom” przyznano 25 miejsc, żadnej z osób nie naliczono odpłatności za usługi tam świadczone, zostały zwolnione lub odstąpiono z odpłatności;
- Powiatowego Ośrodka Wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy przyznano 30 miejsc wszystkie osoby zwolniono lub odstąpiono z odpłatności.

Przygotowano paczki świąteczne ze słodyczami dla dzieci z rodzin zastępczych.

- przeprowadzono kontrole w zakresie kwalifikacji zawodowych zatrudnionych pracowników w Powiatowym Ośrodku Wsparcia Dziennego „Nasz Dom” w Wołowie oraz w Powiatowym Ośrodku Wsparcia Środowiskowym Domu Samopomocy w Wołowie.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA PCPR

W roku 2023 strukturę organizacyjną PCPR tworzyły następujące stanowiska pracy/etaty:

1. kierownik/etat
2. starszy inspektor ds. świadczeń pomocy społecznej/etat
3. starszy inspektor ds. PFRON/etat
4. starszy pracownik socjalny / dwa etaty
5. koordynator rodzinnej pieczy zastępczej / trzy etaty

6. psycholog / trzy umowy zlecenia
7. sekretarz – Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności /etat
8. starszy inspektor – Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności /etat

POTRZEBY PCPR W WOŁOWIE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Konieczność zapewnienia pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej dostępu do poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i prawnego.
2. Zwiększenie środków na realizację zadań z zakresu pieczy zastępczej rodzinnej. Obecnie realizowane są tylko zadania obligatoryjne, na realizację zadań fakultatywnych nie ma środków w budżecie PCPR (tj. dofinansowanie wypoczynku dla dzieci z pieczy, pomoc finansowa na zdarzenia losowe).
3. Zatrudnienie na umowę o pracę pracownika do realizacji zadań PFRON. Konieczność zatrudnienia drugiego pracownika spowodowana jest zwiększeniem zadań, w tym prowadzenie programu SOW, który wymaga składania wniosków w programie, wprowadzania ich poprzez skanowanie każdego dokumentu. Pojawia się problem z terminowym rozpatrywaniem wniosków. Absencja pracownika powoduje, że stanowisko PFRON nie jest obsługiwane w pełny sposób.

przygot. Małgorzata Tkaczyk

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2021-2030”

Realizacja powiatowego programu na rzecz osób niepełnosprawnych za 2023r.

Cele szczegółowe zgodne ze strategią:

1.1 Przystosowanie środowiska lokalnego do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zwiększenie aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym:

1. Likwidacja barier architektonicznych, w miejscu zamieszkania dla 3 osób niepełnosprawnych z dofinansowaniem środków PFRON realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie.
2. Likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych ze środków PFRON dla 21 osób z dofinansowaniem środków PFRON realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie.
3. Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego dla 4 osób niepełnosprawnych ze środków PFRON (PCPR).
4. Udział w programie „Aktywny Samorząd”- dofinansowania dla 11 osób niepełnosprawnych.
5. W Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wołowie zamontowano 2 podjazdy do budynku A i D dla osób niepełnosprawnych; Montaż platformy dźwigowej do budynku A; Zatrudnienie osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.
6. Ośrodki Pomocy Społecznej realizowały:
  - usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji ruchowej;
  - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
  - pracę socjalną w tym podejmowanie przez pracowników socjalnych działań mających ułatwienie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu dofinansowań ze środków PFRON, uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych, kierowanie i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do ośrodków wsparcia, pomoc w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności;
  - poradnictwo specjalistyczne w tym prawne i psychologiczne;
  - zapewnienie pobytu w domach pomocy społecznej;
  - pomoc finansowa: zasiłki stałe osób, zasiłki pielęgnacyjne osób, świadczenia pielęgnacyjne osób, specjalne zasiłki opiekuńcze osób, zasiłki dla opiekunów osób;
  - korzystanie z paczek żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa;
  - realizacja programu „Za życiem“;
  - pomoc Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej, usługi mają na celu wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowanie w życiu społecznym;
  - realizacja programu Opieka Wytchnieniowa;
  - realizacja przez gminę Brzeg Dolny Lokalnego programu Aktywizacji Mieszkańców Gminy Brzeg dolny w latach 2020-2023 (29 osób niepełnosprawnych uczeszczających do Środowiskowego Domu Samopomocy).
7. Rozbudzanie społecznej świadomości, wspieranie i kreowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności poprzez organizowanie akcji charytatywnych dla osób niepełnosprawnych przez Szkolne Koła Wolontariatu i organizacje pozarządowe.
8. W kwietniu Zespół Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie zorganizował kampanię informacyjną „Tydzień świadomości Autyzmu“ mającą na celu podniesienie poziomu tolerancji i otwartości społecznej dla dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Zorganizowano przemarsz ulicami miasta i happening na Zamku Piastowskim. Informacja udostępniona za pośrednictwem mediów elektronicznych świadomości i wrażliwości na temat autyzmu oraz zwrócenie uwagi na problemy z jakimi borykają się osoby z autyzmem oraz ich najbliżsi.

9. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Wołowie realizowane są usługi asystenckie realizowane w ramach programu: „Asysten osobisty osoby niepełnosprawnej“ mają na celu wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowanie w życiu społecznym. W roku 2023 usługi świadczone były na rzecz 9 osób niepełnosprawnych.

10. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie: wyrównanie poziomu usług socjalnych, medycznych i innych form wsparcia poprzez finansowanie Ośrodka Wsparcia Dziennego „Nasz Dom”.

11. Modernizacja Zespołu Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych w Wołowie – budowa klasopracowni gospodarstwa domowego i jej wyposażenie.

12. W ramach przystosowania środowiska lokalnego do potrzeb osób niepełnosprawnych w głównym budynku Urzędu Miejskiego, na parterze obiektu wyremontowano toaletę z przystosowaniem jej do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich. Zlikwidowano bariery architektoniczne, aby umożliwić wjazd wózkiem inwalidzkim do pomieszczeń znajdujących się na parterze Ratusza. W pomieszczeniu toalety zamontowano urządzenie alarmowo-przyzywowe. Umieszczono także krzeselko ewakuacyjne dla osób niepełnosprawnych.

13. Utworzenie SCWEW w Zespole Placówek Resocjalizacyjnych w Brzegu Dolnym. W ramach funkcjonowania ośrodka odbyły się szkolenia, konsultacje eksperckie z nauczycielami oraz kadra kierowniczą szkół w zakresie wsparcia specjalistycznego dla rodziców.

1.2. Wsparcie możliwie szerokiego rozwoju i edukacji na każdym etapie życia

1. Poradnie Psychologiczne – Pedagogiczne w Brzegu Dolnym i w Wołowie w odniesieniu do zaplanowanych działań i metod realizowały:

- 1) zadania terapeutyczne dla 26 dzieci i ich rodziców w ramach Zespołu Wczesnego Wspomagania Rozwoju Małego Dziecka;
- 2) w ramach prac zespołów orzekających wydano - **154** orzeczenia, o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną stopnia lekkiego, umiarkowanego i znacznego, oraz opinie o wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka,
- 3) prowadzenie warsztatów i szkoleń: „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, „Deficyty i potrzeby przejawiające się w zachowaniu ucznia i nauczyciela”, „Trening umiejętności społecznych”
- 4) poradnia wydała 941 opinie,
- 5) przeprowadzono szkolenia i lekcje otwarte „Dziecko z autyzmem w systemie edukacji”- 880 osób,
- 6) prowadzono indywidualną terapię EEG Biofeedback usprawniającą koncentrację uwagi oraz wspomagającą terapię zaburzeń emocjonalnych -14 osób,
- 7) przeprowadzono szkolenia specjalistyczne p.n. Współpraca nauczyciela z rodzicami,
- 8) realizacja studiów jednolitych I i II stopnia w których uczestniczą osoby z niepełnosprawnością.

2. W gminie Brzeg Dolny w placówkach oświatowych funkcjonują oddziały i klasy integracyjne.

3. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie prowadzi Dzienny Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy gdzie wspierane i rozwijane i rozbudowywane są formy zapewniające pomoc osobom niepełnosprawnym

4. Miejska i Gmina Biblioteka Publiczna „TAMA” w Brzegu Dolnym zorganizowała dla podopiecznych ŚDS z okazji Dnia kina artystycznego spotkanie pt. Poranek z Charli Chaplinem”. Z okazji dnia Bibliotekarza dla 21- osobowej grupy osób niepełnosprawnych projekcje filmową - Mole książkowe”. Zorganizowano także wystawę prac uczestników zajęć ŚDS pt. Architektura z ceramiki artystycznej.

5. W ramach realizacji celu wsparcia możliwie szerokiego rozwoju i edukacji na każdym etapie życia, w placówkach przedszkolnych i szkolnych Gminy Wołów, w zależności od potrzeb i możliwości, dla dzieci z orzecznym stopniem niepełnosprawności oraz dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zapewniono m.in.:

1) uczniowie z niepełnosprawnościami mają dostosowane metody, formy i środki dydaktyczne do swoich możliwości, np.:

- dla uczniów z niedosłuchem prowadzone są zajęcia języka migowego
- dla dzieci z zaburzeniami mowy wprowadzone są alternatywne sposoby porozumiewania się i wsparcia np. Program mówik
- szkoły wyposażone są w programy edukacyjne (informatyczne) dla niepełnosprawnych uczniów np. program logopedyczny, do pracy z dzieckiem autystycznym, niepełnosprawnych intelektualnie
- do indywidualnej pracy z dzieckiem zostały zakupione tablety
- dzieci mają możliwość korzystania z tablic i dywanów interaktywnych

2. Dzieciom niepełnosprawnym zapewniane są warunki edukacji dostosowane do możliwości i potencjału każdego z nich. Wszystkim potrzebującym dzieciom zapewniona jest opieka nauczycieli specjalistów oraz osób wspierających - pedagoga specjalnego, logopedy, terapeuty pedagogicznego, psychologa, olinofrenopedagoga, surdopedagoga, tyflop pedagoga.

3. Stosownie do potrzeb, dzieciom organizuje się zajęcia rewalidacyjne, usprawniające zaburzone funkcje, pomagające w przezwyciężaniu trudności w funkcjonowaniu w grupie.

4. Dzieci niepełnosprawne w szkole mają możliwość uczestniczenia w każdych zajęciach pozalekcyjnych (chór, SKS, itp.), imprezach okolicznościowych, wyjazdach i wycieczkach.

5. Nauczyciele wprowadzają na zajęciach z uczniami tematy związane z tolerancją i akceptacją, także w stosunku do osób niepełnosprawnych. Uczniowie brali udział w e-lekcjach „Jestem wyjątkowy! Jesteśmy wyjątkowi!” oraz „Pewność siebie”. Organizowane są spotkania z członkami Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych w Wołowie – Niezwykła Kraina.

6. W poszczególnych placówkach powołani zostali koordynatorzy do spraw dostępności, których rolą jest m.in. rozpowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych.

1.3 Wzmocnienie i rozwój sektora pozarządowego działającego na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. W 2023 r. w ramach konkursu na zlecenie zadań fundacjom oraz organizacjom pozarządowym z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie realizowało projekt pod nazwą „Kierunek Tatry“

2. dofinansowanie ze środków PFRON do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych dla 2 organizacji pozarządowych tj. Koło Terenowe w Wołowie Polskiego Związku Niewidomych, Dolnobrzeskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych,

3. Wsparcie finansowe gminy Brzeg Dolny dla organizacji pozarządowych:

- dowóz codzienny niepełnosprawnych na zajęcia w Wołowie,
- dotacja do zajęć z dogoterapii dla niepełnosprawnych dzieci,
- współfinansowanie imprez – „Na wesoło“, „Żyjmy razem a nie obok siebie“,
- współfinansowanie działań Dolnobrzeskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych,
- bezpłatna pomoc prawna dla osób niepełnosprawnych.

4. W 2023 roku, w ramach realizacji otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych, ogłoszonego przez Burmistrza Gminy Wołów, Stowarzyszeniu Osób Niepełnosprawnych w Wołowie przyznano środki pieniężne w wysokości 7.000,00 zł na realizację projektu „Ocalić od zapomnienia (jasełka)“.

1.4 Podniesienie jakości życia i zapewnienie optymalnych warunków do codziennego funkcjonowania osób niepełnosprawnych:

1. PCPR w Wołowie udzieliło dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym - 135 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami.
2. Osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 60 roku życia, nieaktywne zawodowo mają możliwość korzystania w usług oferowanych przez Dzielne Domy Seniora + (usługi kulturalno-oświatowe, usługi edukacyjne, rehabilitacja, zajęcia komputerowe, usługi socjalne, usługi kulturalno-oświatowa) – utworzone w każdej gminie (Brzeg Dolny, Wińsko, Wołów).
3. W Gminie Wołów z programu „Wspieraj Seniora“ skorzystały 72 osoby.
4. W ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów realizowanego przez gminy osoby starsze i niepełnospranwe (w wieku 65+) korzystają z opasek bezpieczeństwa. Program na na celu porawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania przez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość“.
5. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie prowadziło rehabilitację osób niepełnosprawnych i zajęcia mające na celu zapobieganie pogłębianiu się niepełnosprawności.
6. Działanie na terenie powiatu 3 Ośrodków Wsparcia Dzielnego do których uczęszcza 80 osób niepełnosprawnych.
7. Prowadzenie Domu Pomocy Społecznej „Niezwyczajne miejsce” przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Wołowie.
8. Liceum Ogólnokształcące im. J. M. Ossolińskiego w Brzegu Dolnym było współorganizatorem debaty pt. „STOP BARIEROM! Obywatele ze szczególnymi potrzebami są wśród Nas!“. W debacie brali udział przedstawiciele władz samorządowych na szczeblu gminnym i powiatowym, Fundacji na rzecz Ziemi Wołowskiej, Ośrodka Wsparcia Dorosłych Osób Niepełnosprawnych w Brzegu Dolnym, Zespołu Szkół Specjalnych w Wołowie, Młodzieżowej Rady Powiatu Wołowskiego, Powiatowej rady Seniorów w Wołowie a także społeczność lokalna, mieszkańcy zmagający się z własną niepełnosprawnością lub niepełnosprawnością osób bliskich.
9. Strony internetowe UM w Wołowie dostosowane są dla osób niedowidzących. Zakupiono pętle indukcyjne w celu poprawy komunikacji z osobami niesłyszącymi i niedosłyszącymi.

1.5 Tworzenie rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poprzez aktywizację zawodową

Powiatowy Urząd Pracy w Wołowie w roku 2023:

1. Promocja zatrudniania osób niepełnosprawnych wśród lokalnych pracodawców:
  - zamieszczanie na stronie PUP, w lokalnej prasie profilach społecznościowych aktualnych informacji, ogłoszeń o różnych formach wsparcia kierowanych do osób niepełnosprawnych bezrobotnych, i poszukujących pracy oraz pracodawców,
  - informowanie pracodawców o możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych i uzyskania zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy w ramach środków PFRON,
  - organizacja targów pracy w celu umożliwienia bezrobotnym, w tym także osobom niepełnosprawnym bezpośredniego poznania pracodawców.
2. Realizacja projektu w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego „Aktywizacja osób bezrobotnych z ternu powiatu wołowskiego w latach 2023-2024 - staż dla 1 osoby niepełnosprawnej.
3. Prowadzenie usług z zakresu pośrednictwa pracy oraz poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych oraz pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne.